

WOLNA PRZESTRZEŃ

Wenecja (Arsenale i Giardini), 26 maja–25 listopada 2018

(wernisaż 24–25 maja)

Wenecja, 7 czerwca 2017. Prezydent Biennale Weneckiego **Paolo Baratta** oraz kuratorki 16 Międzynarodowej Wystawy Architektury **Yvonne Farrell i Shelley McNamara** spotkali się dzisiaj z prasą w Ca' Giustinian, by zapowiedzieć 16 Międzynarodową Wystawę Architektury, która odbędzie się w dniach 26 maja–25 listopada 2018 (wernisaż 24–25 maja) w Giardini i Arsenale, a także innych miejscach w Wenecji.

Yvonne Farrell i Shelley McNamara zatytułowały wystawę *Wolna przestrzeń* [Freespace] i w następujący sposób wyjaśniły swój wybór:

Wolna przestrzeń jest celebracją umiejętności architektury znajdowania dodatkowej i nieoczekiwanej wspaniałomyślności w każdym projekcie, nawet w najbardziej prywatnych, defensywnych, ekskluzywnych czy komercyjnie uwarunkowanych realiach.

Wolna przestrzeń to szansa zaakcentowania darów natury — światła słońca i blasku księżyca, powietrza, grawitacji, materiałów — zasobów naturalnych i wytworzonych przez człowieka.

Wolna przestrzeń zachęca do zmiany sposobu myślenia i postrzegania świata, do poszukiwania takich rozwiązań, gdzie architektura troszczy się o dobrobyt i godność każdego człowieka na tej kruchej planecie.

Wolna przestrzeń może być przestrzenią możliwości, przestrzenią demokratyczną, niezaprogramowaną i dostępną dla działań, których jeszcze nie potrafimy sobie wyobrazić. Pomiedzy ludźmi i budynkami zachodzi — nawet jeżeli niezamierzenie czy w sposób nieplanowany — wymiana, tak że budynki znajdują sposoby dzielenia się i interakcji z ludźmi długo po tym, jak architekt zrobił swoje i opuścił scenę. Architektura posiada zarówno życie czynne, jak i bierne.

Wolna przestrzeń oznacza nieskrępowaną wyobraźnię, wolną przestrzeń czasu i pamięci, łączącą przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, budującą na odziedziczonych warstwach kulturowych, splatającą archaiczne ze współczesnym.

Pod hasłem *Wolnej przestrzeni* Biennale Architektury 2018 przedstawi pod ogląd publiczny przykłady, propozycje, elementy — zbudowane lub nie — uosabiające zasadnicze jakości architektury, obejmujące

modulację, bogactwo i materialność powierzchni oraz reżyserię i rytmizację ruchu, ujawniającą wcieloną moc i piękno architektury.

Wystawa posiadać będzie przestrzenną, fizyczną obecność o określonej skali i jakości, która wpływać będzie na widza, komunikując złożoną przestrzenną naturę architektury.

Wystawa zachęca widzów do zaangażowania emocjonalnego i intelektualnego celem lepszego zrozumienia architektury, rozwinięcia dyskusji na temat podstawowych jej wartości oraz uczczenia jej trwałego wkładu w rozwój ludzkości.

Kiedy Jørn Utzon stawia pokrytą ceramicznymi płytkami betonową ławkę przed wejściem do Can Lis na Majorce, jest ona idealnie wymodelowana pod kątem komfortu użytkowania. W języku przestrzennym jest to „słowo” pozdrowienia, powitania.

Angelo Mangiarotti „mówi” to samo na Via Quadronno 24 w Mediolanie, gdzie łagodnie wznoszącą się ścieżka prowadzi do siedziska przy wejściu, które „zatrzymuje” użytkownika, witając go po powrocie do domu.

Lina Bo Bardi wzniosła gmach Muzeum Sztuki Współczesnej w São Paulo, by stworzyć „belweder”, z którego obywatele będą spoglądać na miasto.

Pałac Medyceuszów we Florencji symbolizuje potęgę i bogactwo, ale kamienny fotel będący częścią fasady niemalże odwraca go na drugą stronę; kamienna ściana staje się murem ograniczającym publiczną przestrzeń. To, co lite, zdaje się być szczodre i bezinteresowne.

Wierzmy, że każdy ma prawo korzystać z architektury. Rolą architektury jest dawać schronienie ciału i podnosić na duchu. Piękna fasada budynku sprawia radość przechodniowi, nawet jeżeli nie wchodzi on do środka. Podobnie dziedziniec widziany przez bramę, cieniste miejsce spoczynku czy wnęka osłaniając przed wiatrem i deszczem.

Interesuje nas wyjście poza wizualność i podkreślenie roli architektury w choreografii życia codziennego.

Widzimy Ziemię jako klienta. To oznacza poważną odpowiedzialność i długofalowe konsekwencje. Architektura to gra światła, słońca, cienia, księżycy, powietrza, wiatru i grawitacji, gra, która ujawnia tajemnice świata. Wszystkie wymienione zasoby są darmowe.

16 Międzynarodowa Wystawa Architektury będzie świętem szczodrości i życzliwości architektury na całym świecie. Wierzmy, że cechy te pozwalają architektom pielęgnować i wspierać istotny kontakt pomiędzy ludźmi i miejscem. Skupiamy na nich naszą uwagę w przekonaniu, że ich nieodłączną częścią

są optymizm i ciągłość. Architekturę, która te cechy uosabia i czyni to w sposób wspaniałomyślny, przepełniony pragnieniem dzielenia się i wymiany, nazywamy *Wolną przestrzenią*.

Zapraszamy wszystkich uczestników i wszystkie narodowe pawilony do przedstawienia w Wenecji ich *Wolnej przestrzeni*, byśmy wspólnie mogli zademonstrować różnorodność, specyficzność i ciągłość w architekturze w oparciu o ludzi, miejsce, czas i historię, oraz podtrzymać kulturę i znaczenie architektury na tej dynamicznej planecie.

„Społeczeństwo staje się wielkie, kiedy starcy sadzą drzewa, w cieniu których nigdy nie usiądą” — przysłowie greckie.

Prezydent Paolo Baratta oświadczył:

Tak jak w przypadku poprzednich edycji Biennale Architektury kontynuujemy badanie relacji pomiędzy architekturą a społeczeństwem obywatelskim. Rozziew pomiędzy nimi, spowodowany przez coraz większą nieumiejętność wyrażania własnych interesów i znajdowania właściwych odpowiedzi przez to ostatnie, doprowadził do dramatycznych zmian urbanistycznych, których główną cechą jest wyraźny brak przestrzeni publicznych, a także rozrost naznaczonych obojętnością obszarów na przedmieściach i peryferiach naszych miast.

Brak architektury czyni świat uboższym i zmniejsza poziom dobrobytu społecznego będącego poza tym wynikiem rozwoju gospodarczego i demograficznego. Ponowne odkrycie architektury oznacza odnowienie silnego pragnienia wysokiej jakości zamieszkiwanych przez nas przestrzeni, będących formą dobra publicznego, którą należy tworzyć, chronić i odnawiać.

Tą ścieżką podąży przyszłoroczne Biennale Architektury.

Jak zwykle **16 Międzynarodowa Wystawa Architektury** obejmować będzie **prezentacje narodowe**, które oglądać będzie można w pawilonach w Giardini, w Arsenale oraz na weneckiej starówce.

W programie przyszłorocznej edycji znajdują się również wybrane **wydarzenia towarzyszące**, przygotowane przez międzynarodowe instytucje, które zaprezentują swoje wystawy i inicjatywy w Wenecji równocześnie z wystawą.

Oficjalna strona internetowa: labiennale.org

Oficjalny hashtag: **#BiennaleArchitettura2018**